

سبک‌های هنر نقاشی

(ویرایش دوم)

گردآوری و نوشته :
هوشنگ مومنی

۱۴۰۰

سرشناسه :	مؤمنی ، هوشنگ ، ۱۳۲۱
عنوان و نام پدیدآور :	سبک‌های هنر نقاشی / گردآوری و نوشته هوشنگ مومنی.
وضعیت ویراست :	[ویراست ۲].
مشخصات نشر :	تهران ، انتشارات ستاره سپهر ، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری :	۳۶۰ ص . : مصور، (بخشی رنگی).
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۴۴-۸-۹
وضعیت فهرست نویسی :	فیپا
یادداشت :	ص.ع. به انگلیسی : Hooshang Momeni. Art Painting- Styles.
موضوع :	نقاشی -- سبک‌ها و مکتب‌ها
موضوع :	Painting --*Styles and Schools
رده بندی کنگره :	NC۱۴۸۰
رده بندی دیویی :	۷۵۹
شماره کتابشناسی ملی :	۷۶۶۰۳۵۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی :	فیپا

انتشارات
سپهر

سبک‌های هنر نقاشی (ویرایش دوم)

گردآوری : دکتر هوشنگ مؤمنی
مسئول فنی و طراح روی جلد: مژگان کریمی
ناشر : انتشارات ستاره سپهر

چاپ اول : ۱۴۰۰

شمارگان : ۱۰۰

بهاء : ۱۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۴۴-۸-۹

تلفن مرکز پخش : ۸۸۹۴۳۸۴۶-۸۸۹۴۴۰۶۱

نمابر : ۸۸۹۳۵۹۷۵

پیام نگار : Info@sepehr-bookshop.com

تارنما : www.sepehr-bookshop.com

تهران خیابان ولیعصر پانینتر از میدان ولیعصر خیابان فیروزه

مجتمع تجاری و اداری ولیعصر طبقه چهارم شماره ۷۰

صندوق پستی : ۴۳۱۵-۱۴۱۵۵ تهران

حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

بنام خدا

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول : تعاریف و شرح سبک‌های هنر نقاشی
۱۴۱	فصل دوم : چکیده شرح سبک‌های هنر نقاشی
۲۹۵	فصل سوم : پایه‌گذاران سبک‌های هنر نقاشی جهان
۳۴۷	پیوست
۳۵۵	منابع

مقدمه

همچنان دیروز، در دو دهه پیش، با ترس و امید در انتظار آغاز قرن ۲۱ و هزاره سوم بودیم، من که در قرن بیستم دنیا آمده‌ام تصور این را نداشتم که بتوانم نوید ورود قرن بیست و یکم را ببینم. اما به نیک بختی هدیه بهداشت، آموزش و امید به زندگی وارد قرن بیست و یکم شدم و اکنون دو دهه از قرن بیست و یکم را گذرانده‌ام.

قرن بیست و یکم آغازی برای تحول و تکاملی بزرگ در هنر است. بی‌شک نفوذ فناوری‌های ارتباطات و کامپیوترها را در این قرن نباید از نظر دور داشت. اما همواره اندیشه هنرمند، هوش خلاق و کوششها و نوآوریهای او بر فریب فناوریهای پیشرفته برتری دارد. هنرمندان از فناوریهای پیشرفته اطلاعات و ارتباطات بعنوان ابزاری یاری دهنده برای کارهای هنری خود بهره می‌گیرند.

هزاره‌ها سال است، هنر برای بشر تجربه و ارزش فرهنگی در برداشته است. بسیاری از پژوهشگران اعتقاد دارند بررسی و مطالعه تاریخ پیدایش، تکامل، تحول هنر بشر و ارزیابی آن بسیار سنگین و کاری دشوار و زمان‌بر است.

سالها است که هنردوستان، کارشناسان، اساتید هنر در دانشگاه‌ها و هنرسراها در جستجو و طبقه‌بندی سبک‌های هنر هستند تا بتوانند روند تکامل فرهنگ جوامع و آثار هنری هنرمندان شهیر جهان را ارزیابی کنند. کارشناسان، اساتید و هنرمندان، یکی از معیارهای شناسائی و تفاوت‌های هنر نقاشی را در سبک، شیوه، فن و تکنیک هنرمندان در آفرینش هنر می‌دانند.

تعریف سبک هنر نقاشی در هنر دیداری « شیوه شاخص هنر هنرمند و یا گروهی از هنرمندان است. " بدینترتیب هنرمندان سبک مورد نظر خود را برای آفرینش و خلق آثار و کارهای هنری خود انتخاب می‌کنند و بکار می‌برند. بر این پایه، "سبک هنر، شیوه هنر و شاخص هنر است". کارشناسان معتقدند، فن هنر نقاشی باید از طرف هنرمندان و هنرشناسان بعنوان سبک هنر شناخته شود. در اینصورت است که شیوه و ویژگیهای آن بنام هنرمند و یا گروهی از هنرمندان ثبت و در دسته‌بندی سبک‌های هنری قرار می‌گیرد. بدین دلیل، معرفی و شناسائی شیوه شاخص و انتخاب شده از طرف هنرمند برای سایر هنرمندان، هنردوستان و منتقدین هنر پیگیری می‌شود.

در پاره‌ای از موارد سبک هنر نقاشی اینگونه تعریف شده است « سبک هنر مجموع کارهای هنری یک هنرمند در دوره‌های آموزش هنر، در کارگاه‌های هنر یا آثار هنری و تعهدات قراردادهای هنری هنرمند برای دوره معین، زمان و مکان است».

در تعریف جامع‌تری، سبک هنر « به شیوه‌های هنر هنرمند در یک دوره زمانی و یا در کشور، منطقه جغرافیائی، فرهنگ، قوم، نیز گفته می‌شود. معمولا طبقه‌بندی سبک‌های هنر نقاشی برپایه کارهای هنری هنرمندان است».

بدین ترتیب در یک جمع‌بندی از تعاریف و ویژگیهای سبک هنر نقاشی، هر قطعه کار هنری هنرمند را می‌توان در گروهی از سبکهای هنر شناخت و طبقه‌بندی کرد. بهر حال از نظر کارشناسان تعیین، تعریف و طبقه‌بندی شیوه هنر هنرمند ضروری است. اساتید هنر براین باور هستند "هنگامی کارهای هنری هنرمندان ماندگار می‌شوند که نام، شیوه، تکنیک و سبک‌های کارهای هنری آنان بوسیله سایر هنرمندان شناخته و نام‌گذاری شوند."

از دیدگاه بررسی و مطالعات تاریخ هنر، شناخت و نام‌گذاری سبک‌های هنر هنرمندان نامدار، برپایه خلق کارهای هنری آنان تعیین شده است. بدین‌ترتیب سبک و خلق هنر هنرمندان برای تعیین و طبقه‌بندی ارزش کارهای هنری آنان ضروری است. امروزه، هنر هنرمندان برای عرضه در جهان هنر به شناسائی سبک هنر آنان نیاز دارد.

تاریخ هنر نشان می‌دهد، ویژه‌سازی، تعیین، تعریف شیوه و سبک هنر در دوره هنر رنسانس، آغاز شده است. در این دوره هنرها از انحصار درخواست‌کنندگان و سفارش دهندگان هنر خارج شدند و هنر هنرمندان برای عرضه به جامعه آماده و آفریده می‌شدند. بنابراین درخواست‌کنندگان و دوستداران هنر، کارهای هنری را ارزیابی می‌کردند و ارزش کار هنری را تعیین می‌کردند.

از آنجائی که در دوره رنسانس عده‌ای از هنرمندان در قید حیات نبودند، کارشناسان کارهای هنری هنرمندان فوت شده را ارزیابی کردند و شیوه و سبک هنر آنان را نام‌گذاری کردند. بدین‌ترتیب هنر دوستان آثار هنری بزرگان هنر را شناختند و کارهای هنری هنرمندان و جایگاه هنری آن را تعیین کردند و برای نگهداری در موزه‌ها و مراکز فرهنگی نام‌گذاری شدند.

با توجه به اینکه شناخت، ارزیابی و تعیین شیوه هنر هنرمندان بوسیله کارشناسان، تاریخ‌پژوهان هنر انجام می‌شود، در بسیاری از مواقع هنرمندان از سبک نقاشی خود بی‌خبرند و یا هنر خود را به سبک و شیوه خاصی نام‌گذاری نمی‌کنند. در این صورت منتقدان و کارشناسان هنر وظیفه دارند تا سبک هنر هنرمند را ارزیابی و نام‌گذاری کنند. از طرفی نوآوریها در سبکهای هنر نقاشی بسیار پویا و دامنه آن در حال پیشرفت است و کارشناسان باید در ارزیابی و ارزش‌گذاری سبک‌های هنر به روز باشند و اطلاعات دقیق و روزانه داشته باشند. زیرا وظیفه شناسایی سبک‌ها و نام‌گذاری برعهده هنرمندان، کارشناسان و تاریخ‌پژوهان هنر است.

مطالعه تاریخ هنر نشان می‌دهد، برای دوران نسبتاً طولانی هنر نقاشی در سلطه هنرمندان سبک هنر امپرسیونیست بود. پس از آن هنر نقاشی زیرنفوذ هنرمندان سبک‌های هنر کوبیسم و امپرسیونیسم درآمد. اما آنچه تحول و تکامل هنر را بوجود آورد فراوانی فنون، تکنیکها، ابزارها، فرصتهای پرورش اندیشه‌های نو هنرمندان بود. هدیه قرن بیست یکم برای هنرمندان گوناگونی شیوه‌ها، در هنر و برقراری ارتباطات میان هنرمندان است. در این قرن طبقه‌بندی سبک‌های هنر، به فرهنگ دیداری Visual Culture توجه دارد. امروزه دیدگاه‌ها، نگرشها و پندارهای هنرمندان، هنرجویان و هنردوستان دگرگون شده است. بدین ترتیب تنوع و دگرگونی فاحشی در فرهنگ هنر دیداری پدید آمده است. اساتید دانشگاه‌های هنر، کانون توجه خود را در ایده‌ها، نگرشها و موضوعات هنرهای سیاسی، فناوری، علوم، ایدئولوژی‌های مذهبی و تبعیضات نژادی، جنسی، منطقه‌ای و نوآوریها متمرکز ساخته‌اند.

اگرچه در قرن بیست و یکم انتخاب و نام‌گذاری یک سبک و جنبش هنر کاری بسیار دشوار است اما می‌توانیم سبکها، نگرشهای خلق آثار هنری قرن بیست و یکم را مطالعه کنیم و در ذهن به طبقه‌بندی آن بپردازیم.

از طرفی با پیشرفت فناوریهای اطلاعات و ارتباطات، نمایش خلق آثار هنری هنرمندان از کارهای هنر بر روی بوم نقاشی، رنگ و روغن و نمایش در نمایشگاه‌ها و گالری‌های هنری، به ساخت فیلم، نمایش هنرها در برنامه‌های تلویزیون، شبکه‌های اجتماعی، و تارنماها روی آورده است. هنرهای نمایشی نیز از کارهای هنری سنتی به کارهای هنری طنز، کارتون، ورزش و مد هنرهای مدرن نیز گسترش یافته‌اند. بدین ترتیب در جهان

هنرهای زیبا، فرهنگ هنر پاپ یا مردمی، فرهنگ هنر کلاسیک یا سنتی و هنرهای مدرن با یکدیگر ترکیب شده‌اند و محیط‌های فرهنگی نوینی را پدید آورده‌اند. در تارنما هنر اکسفورد Oxford Art Online نوشته شده است «در قرن بیست و یکم هنر با پژوهش، مطالعه، کار عملی بشکل پویا درآمده است. با الهام از گفتگوها و مناظره‌های در میان اساتید، بسیاری از هنرها بشکل و ساختار نوینی تغیر یافته‌اند و هنرهای نو را پدید آورده‌اند. مانند هنر بیولژیک Bio Art که در حقیقت پاسخی به تحقیقات و پژوهشهای علمی و آزمایشگاهی است».

قرن بیست و یکم را با حفظ و نگهداری سبک‌ها، جنبش‌های هنرهای قرن بیستم، آغاز کردیم. در قرن حاضر، گوناگونی بسیاری در ابزارها و مواد هنری نیز پدید آمده است. امکانات دستیابی به تنوع گسترده رنگها. فناوریهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای تصاویر دیجیتال، شبکه اینترنت و شبکه‌های اجتماعی فراهم شده است. اکنون برای بسیاری از هنرمندان امکانات پیوستن به شبکه‌های ارتباطات اجتماعی برای عرضه کارهای هنری خود را دارند و برای نمایش کارهای هنری خود شبکه‌های اجتماعی و هنری می‌پیوندند و هنرمندان از مزایا و ارزشهای آن برخوردار می‌شوند. در کتاب "سبک‌های هنر نقاشی" تعاریف، پیشگامان سبک‌های هنر، تابلوهای برگزیده از هنرمندان، دوره‌های زمانی سبک هنر و فهرستی از نام و سبک هنر هنرمندان گردآوری شده است. بی‌تردید دامنه پیشرفت‌های نوین و گونه‌های سبک‌های هنر متوقف نمی‌شوند.

علاقمندان به هنر باید به شیوه‌های هنر هنرمندان آشنا و به روز باشند. هدف از گردآوری این کتاب آشنائی هنردوستان به سبک‌های هنر نقاشی است. امید است این هدف برآورده شده باشد.

همواره سپاسگزار دریافت نظر اساتید و علاقمندان به هنر نقاشی هستم. آرزوی پیروزی و نیک‌بختی هنرمندان را دارم.

هوشنگ مومنی

تابستان ۱۴۰۰

Hmomeni2013@yahoo.com

فصل اول

تعاریف و شرح سبک‌های هنر نقاشی

فهرست سبک‌های هنر نقاشی

ردیف	نام سبک	صفحه
۱	سبک هنر نقاشی آکادمیک	۱۸
۲	سبک هنر نقاشی محلی گرائی آمریکائی	۲۰
۳	سبک هنر نقاشی دورنما آمریکائی	۲۲
۴	سبک هنرها و نقاشی صنایع دستی	۲۴
۵	سبک هنر نقاشی مکتب اشکان	۲۶
۶	سبک هنر نقاشی مکتب باربیزون	۲۸
۷	سبک هنر نقاشی دوره باروک	۳۰
۸	سبک هنر نقاشی مکتب بوهاس	۳۲
۹	سبک هنر نقاشی سوارکار آبی	۳۴
۱۰	سبک هنر نقاشی بیزانسی	۳۶
۱۱	سبک هنر گروه نقاشان شهر کامدن	۳۸
۱۲	سبک هنر نقاشی کلاسیسم	۴۰
۱۳	سبک‌های هنر نقاشی ساخت‌گرا و تولیدگرا	۴۲
۱۴	سبک هنر نقاشی معاصر	۴۶
۱۵	سبک هنر نقاشی واقع‌گرائی معاصر	۴۸
۱۶	سبک هنر نقاشی کوبیسم	۵۰

فصل اول – تعاریف و شرح سبک‌های هنر نقاشی ۱۵

ردیف	نام سبک	صفحه
۱۷	سبک هنر نقاشی دادا	Dada Art Painting Style ۵۲
۱۸	سبک هنر نقاشی دکو	Deco Art Painting Style ۵۴
۱۹	سبک هنر نقاشی ساختار شکن	De-constructionism Art Painting Style ۵۶
۲۰	سبک هنر نقاشی دای بروک- پل	Die Brucke Art Painting Style-The Bridge ۵۸
۲۱	سبک هنر نقاشی برون‌گرایی نو	Die Neue Sachlichkeit Art Painting Style ۶۰
۲۲	سبک هنر نقاشی هیجان‌نمائی	Expressionism Art Painting Style ۶۲
۲۳	سبک هنر نقاشی فوویسم	Fauvism Art Painting Style ۶۶
۲۴	سبک هنر نقاشی رنسانس فلورانس	Florence Renaissance Art Painting Style ۶۸
۲۵	سبک هنر نقاشی آینده‌نگر	Futurism Art Painting Style ۷۰
۲۶	سبک عصر طلایی هنر نقاشی تصویرگری	Golden Age of Illustration Art Painting Style ۷۲
۲۷	سبک هنر نقاشی گوتیک	Gothic Art Painting Style ۷۴
۲۸	سبک هنر نقاشی گروه هفت	Group of Seven Art Painting Style ۷۶
۲۹	سبک هنر نقاشی رنسانس هارلم	Harlem Renaissance Art Painting Style ۷۸
۳۰	سبک هنر نقاشی رنسانس دوم «نوزایش برتر»	High Renaissance Art Painting Style ۸۰
۳۱	سبک هنر نقاشی مکتب رودخانه هودسن	Hudson River School Art Painting Style ۸۲
۳۲	سبک هنر نقاشی برداشت‌گرایی	Impressionism Art Painting Style ۸۴
۳۳	سبک هنر نقاشی لس‌نابیس	Les Nabis Art Painting Style ۸۸

۱۶ سبک‌های هنر نقاشی

ردیف	نام سبک	صفحه
۳۴	سبک هنر نقاشی واقع‌گرائی افسون‌گری	۹۰ Magic Realism Art Painting Style
۳۵	سبک هنر نقاشی شیوه‌گرائی	۹۲ Mannerism Art Painting Style
۳۶	سبک هنر نقاشی ساده‌گرائی	۹۴ Minimalism Art Painting Style
۳۷	سبک هنر نقاشی کلاسیک نو	۹۶ Neo-classism Art Painting Style
۳۸	سبک هنر نقاشی شکل‌آفرینی نو	۹۸ Neo-Plasticism Art Painting Style
۳۹	سبک هنر نقاشی واقع‌گرائی نو	۱۰۰ Nouveau Art Painting Style
۴۰	سبک هنر نقاشی دیدمانی	۱۰۲ Optical Art Painting Style
۴۱	سبک هنر نقاشی شرقی‌سازی	۱۰۴ Orientalists Art Painting Style
۴۲	سبک هنر نقاشی واقع‌گرائی تصویری	۱۰۶ Photo-Realism Art Painting Style
۴۳	سبک هنر نقاشی نقطه‌چینی	۱۰۸ Pointillism Art Painting Style
۴۴	سبک هنر نقاشی پاپ	۱۱۰ Pop Art Painting Style
۴۵	سبک هنر نقاشی پساامپرسیونیسم	۱۱۲ Post-Impressionism Art Painting Style
۴۶	سبک هنر نقاشی پاورا	۱۱۴ Povera Art Painting Style
۴۷	سبک هنر نقاشی راست خط‌کاری	۱۱۶ Precisionism Art Painting Style
۴۸	سبک هنر نقاشی انجمن برادری پیش‌رافائلیته	۱۱۸ Pre-Raphaelite Brotherhood Art Painting Style
۴۹	سبک هنر نقاشی واقع‌گرائی	۱۲۰ Realism Art Painting Style
۵۰	سبک هنر نقاشی روکوکو	۱۲۲ Rococo Art Painting Style
۵۱	سبک هنر نقاشی رومانتیسم	۱۲۴ Romanticism Art Painting Style
۵۲	سبک هنر نقاشی نمایش احساس	۱۲۶ Sensation Show Art Painting Style
۵۳	سبک هنر نقاشی فرا واقع‌گرائی	۱۲۸ Surrealism Art Painting Style

فصل اول – تعاریف و شرح سبک‌های هنر نقاشی ۱۷

ردیف	نام سبک	صفحه
۵۴	سبک هنر نقاشی نمادگرایی	۱۳۰ Symbolism Art Painting Style
۵۵	سبک هنر نقاشی تونالیزم – رنگ سایه	۱۳۲ Tonalism Art Painting Style
۵۶	سبک هنر نقاشی یوکیو-ای	۱۳۴ Ukiyo-e-Art Painting Style
۵۷	سبک هنر نقاشی کلاسیک ویکتوریا	۱۳۶ Victorian Classicism Art Painting Style
۵۸	سبک هنر نقاشی دوران‌گری	۱۳۸ Vorticism Art Painting Style

۱

سبک هنر نقاشی آکادمیک Academic Art Painting Style

تعریف :

در قرن نوزدهم ، در هنگام برگزاری نمایشگاه‌ها و انتخاب برندگان جوایز هنری واژه « هنر آکادمیک Academic Art » با نام هنر اکادمیک در آکادمی هنر فرانسه انتخاب شد. سبک هنر آکادمیک زیر نفوذ تفکر اساتید هنر، بویژه هنرمندان فرانسوی و تهیه‌کنندگان، نقاشان و تندیس‌سازان اروپائی قرار داشت. در این دوره هنرمندان سبک هنر اکادمیک پیرو مصوبات و تابع پذیرش آموزشهای رسمی هنر بودند.

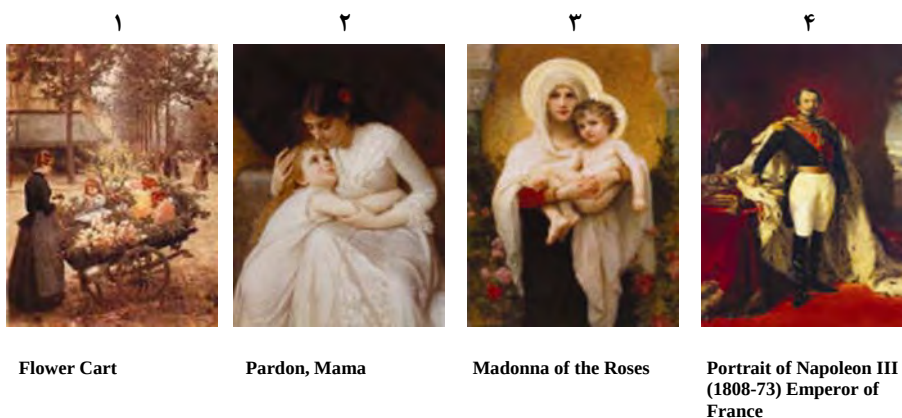
برای پذیرفته شدن هنرمندان به عضویت سبک هنر آکادمی، در آکادمی هنر فرانسه گذراندن دوره‌های آموزش رسمی، دریافت مدارج علمی و تحصیلی، مهارت و تخصص هنری الزامی بود. از ویژگی‌های سبک هنر آکادمیک، آفرینش نقاشی و تندیس از موضوعات تاریخی یا اسطوره‌شناسی است. در سبک هنر آکادمیک تابلوها و کارهای هنری هنرمندان همراه با احساسات هنری است.

کارهای هنری هنرمندانی مانند جین لئون جروم Jean-Leon Gerome ، ویلیام آدولنه بوگورا William- Adolphe Bouguereau ، توماس کوتور Thomas Couture و هانس مارک آرت Hans Markart نمونه‌هایی از کارهای هنری برجسته هنرمندان سبک هنر آکادمیک هستند. سبک هنر نوین کلاسیک با سبک هنرهای آکادمیک بسیار نزدیک است.

پیشگامان :

ردیف	نام هنرمند	تاریخ زندگی	شهرت، نام کشور
۱	فرنز خاویر وینتر هالتر Franz Xavier Winterhalter	۱۸۰۵-۱۸۷۳	نقاش آلمانی
۲	آدلف ویلیام بوقریر Adolphe William Bouguereau	۱۸۲۵-۱۹۰۵	نقاش فرانسوی
۳	امیلی مونیر Emile Munier	۱۸۴۰-۱۸۹۵	نقاش فرانسوی
۴	ویکتور گابریل گیلبرت Victor-Gabriel Gilbert	۱۸۴۷-۱۹۳۳	نقاش فرانسوی

تابلوهای برگزیده :

Flower Cart

Pardon, Mama

Madonna of the Roses

Portrait of Napoleon III
(1808-73) Emperor of
France

تابلوهای برگزیده در سبک هنر آکادمیک

۱. تابلو « گاری گل » از ویکتور گابریل گیلبرت Victor-Gabriel Gilbert
۲. تابلو « مادر مرا ببخش » از امیلی مونیر Emile Munier
۳. تابلو « مدونا و گل‌های رز » از آدلف ویلیام بوقریر Adolphe William Bouguereau
۴. تابلو چهره‌نگاری « ناپلئون سوم امپراتور فرانسه » از فرنز خاویر وینتر هالتر Franz Xavier Winterhalter

سایر هنرمندان سبک هنر آکادمیک

نام هنرمند	تاریخ زندگی	شهرت، نام کشور
گابریل فراکوس دوین Gabriel-Francois Doyen	۱۷۲۶-۱۸۰۶	نقاش فرانسوی
مارتین درولینگ Martin Drolling	۱۷۵۲-۱۸۱۷	نقاش فرانسوی
چارلز اسپنسالی Charles Spencelayh	۱۸۶۵-۱۹۲۸	نقاش انگلیسی
پال چاباس Paul Chabas	۱۸۶۹-۱۹۳۷	نقاش فرانسوی
چارلز سیمز Charles Sims	۱۸۷۳-۱۹۲۸	نقاش انگلیسی